

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3346/2018. (X. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.816/2017/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Dr. Mátyás László Ügyvédi Iroda, 1065 Budapest, Révay utca 3., képviseli: dr. Mátyás László ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.816/2017/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az ugyanis álláspontja szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló egyedi ügyben megállapított tényállás szerint a Csongrád Megyei Kormányhivatal mint elsőfokú területi vadászati hatóság 2016. szeptember 12. napján kelt, CSH/01/865-194/2016. iktatószámú határozatával a 06-802850-102 kódszámú vadászterület határát 2017. március 1. napjától a vadászterületre vonatkozó vadgazdálkodási ütemterv hatályának lejártáig az ott meghatározottak szerint megállapította, mellyel egyidejűleg a vadászterület tulajdoni közösségét nyilvántartásba vette. A határozat rendelkező része a jogorvoslattal kapcsolatosan azt a tájékoztatást adta, hogy az elsőfokú határozattal szemben fellebbezés benyújtására kizárólag az jogosult, aki a hatóság által a fenti kódszámú vadászterület határára vonatkozó ajánlására módosító javaslatot tett. Az indítványozó, más felperesekkel együtt, az elsőfokú területi vadászati hatóság határozatával szemben úgy nyújtott be fellebbezést, hogy a vadászterület határának kijelölésére vonatkozó ajánlással szemben módosító javaslatot nem terjesztett elő, melyre tekintettel az elsőfokú hatóság a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés ugyancsak biztosította a jogorvoslat lehetőségét, azonban azzal az indítványozó nem élt, hanem pert indított a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt. Az első fokon eljáró Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 9.K.27.307/2017/5. számú végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 332/A. § b) pontja alapján, miszerint a bíróság a keresetlevelet a 130. § alkalmazása során elutasítja, különösen akkor, ha a felperes anélkül indít pert a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt, hogy a közigazgatási eljárásban bármely fél a jogorvoslati jogát kimerítette volna.
- [3] 1.2. Az indítványozó fellebbezése nyomán másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 2.Kpkf.20.922/2017/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését, annak helyes indokaira tekintettel, helybenhagyta. A Szegedi Törvényszék álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetése is helytálló, mellyel a Törvényszék mindenben egyetértett.
- [4] 1.3. Az indítványozó a másodfokon eljárt bíróság végzésével szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet Kfv.VI.37.816/2017/4. számú végzésével elutasította. A Kúria végzésében megállapította, hogy a felülvizsgált végzés érdemi döntésre kiható jogszabálysértésben nem szenved, érdemben helytállóan döntött mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú bíróság. A Kúria végzésében azt is megállapította, hogy ugyan hasonló ügyekben eljárásjogi szempontból a Kúria más tanácsának gyakorlata eltérő (a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítása), azonban a jelen ügyben eljáró tanács hasonló ügyekben folytatott következetes gyakorlata alapján a felülvizsgálati kérelemről mégis érdemben döntött.
- [5] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27. §-ára alapítva, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.816/2017/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapí-

tását és megsemmisítését kezdeményezte, az ugyanis álláspontja szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel. Véleménye szerint a bíróságok azáltal, hogy úgy foglaltak állást, hogy az indítványozó a közigazgatási eljárásban nem merítette ki a jogorvoslati jogát, tudatosan megsértették az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, a Kúria pedig a végzésében szereplő téves jogértelmezésével legalizálta ezt a jogellenes helyzetet. A Kúria pedig ezzel a végzésével véglegesen megfosztotta az indítványozót annak lehetőségétől is, hogy keresete érdemben elbírálásra kerüljön, ekként az indítványozó számára nem biztosította az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogot sem.

- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [7] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó perbeli jogi képviselője a Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzését 2018. március 21. napján vette át, alkotmányjogi panaszát pedig határidőben, 2018. május 18. napján érkezett a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszügy szempontjából a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Mind a XXVIII. cikk (1) bekezdése, mind pedig a XXVIII. cikk (7) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jognak tekinthető, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [8] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével kapcsolatos érveivel összefüggésben mindenekelőtt kiemeli, hogy állandó gyakorlata szerint „[a]z alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság „jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az Alkotmánybíróság a konkrét ügyben megállapította, hogy az indítványozó azon érve, miszerint a bíróságok megalapozatlanul hivatkoztak a jogorvoslati jog kimerítésének hiányára, olyan tényállás-megállapítási, illetőleg bizonyíték-értékelési kérdésnek tekinthető, mely törvényességi és nem pedig alkotmányossági vizsgálatot igényelhet. Törvényességi kérdések vizsgálata pedig az Abtv. 29. §-a alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság ezúttal is megerősíti, hogy a tényállás megállapítása és a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbírósággént”, a meglevők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {legutóbb például: 3077/2018. (II. 26.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [10] A XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog állított sérelmével kapcsolatosan az Alkotmánybíróság az alábbiakat emeli ki. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria azáltal, hogy téves jogértelmezést fogadott el, megfosztotta az indítványozót annak lehetőségétől, hogy keresete érdemben elbírálásra kerüljön, megvalósítva ezzel a jogorvoslathoz való jog sérelmét.
- [11] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy

jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. Nem következik azonban a jogorvoslathoz való jogból, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]–[16]}. Önmagában az a tény, hogy az eljáró bíróságok nem osztják az indítványozó jogi meggyőződését valamely eljárási kérdésben, és a bíróság indokolt álláspontja alapján a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasítására kerül sor, mely döntéssel a másodfokon eljáró bíróság és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság is egyetért, ennek megfelelően nem veti fel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét, már csak azért sem, mert az indítványozónak mind a közigazgatási határozattal szemben, mind pedig a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító bírói döntéssel szemben kétséget kizáróan lehetősége volt arra, hogy azokkal szemben jogorvoslattal éljen.

- [12] Mindezekre tekintettel az indítványozó által felvetett érvek sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, sem pedig a XXVIII. cikk (7) bekezdése szempontjából nem minősülnek alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, és nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem, ekként az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos követelmények egyikének sem.
- [13] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva, az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján vizsgálta.

Budapest, 2018. október 16.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/932/2018.

• • •